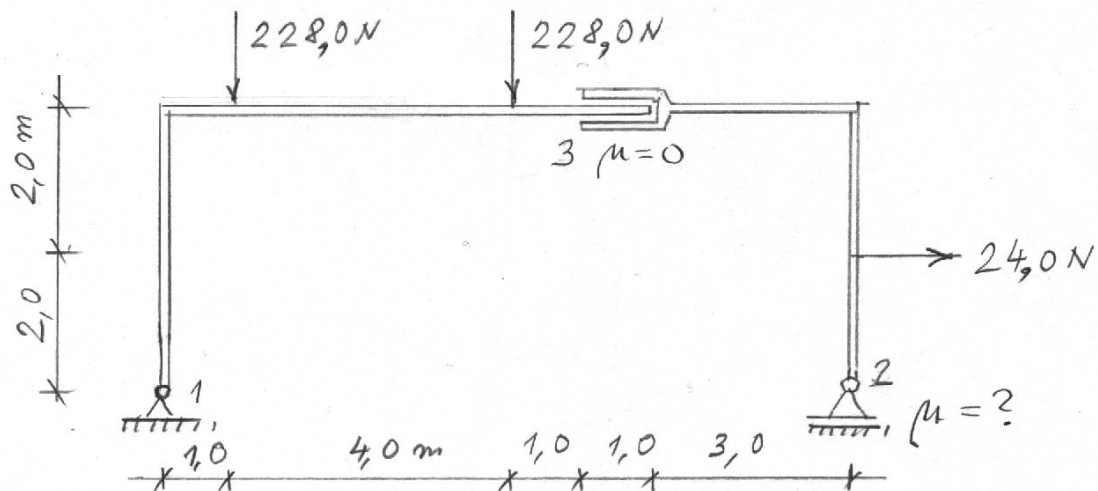
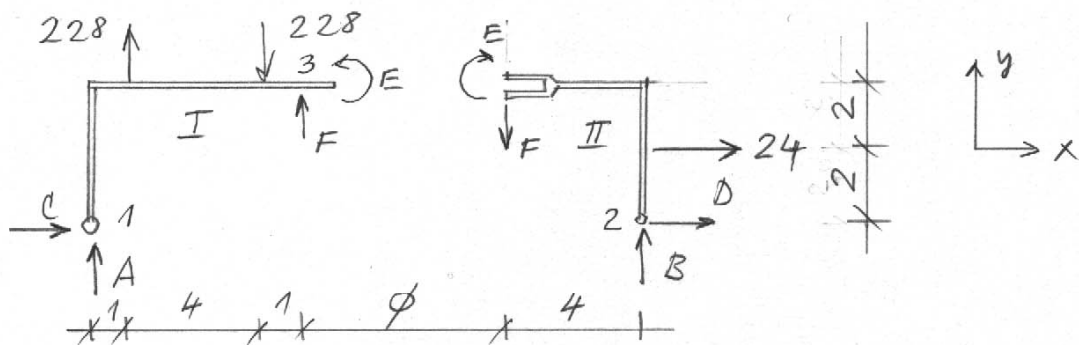

- 1) TREBA PRIKAZATI STATIČKU SHEMU I ODREDITI DJELOVANJA U SPOJEVIMA ŠTAPNOG SUSTAVA KOJI SE NALAZI U STANJU RAVNUTEŽE, TE SKICIRATI STVARNA DJELOVANJA. TREBA ODREDITI MINIMALNI KOEFICIJENT TRENJA μ KOJI JE RAVNUTEŽA MOGUĆA.

ZADATAK SE RJEŠAVA KAO DA JE U TOČKI 2 NEPOMIČAN ZGLOB

STATIČKA SHEMA

RAVNUTEŽA (I + II)

$$\sum M(2) = \phi; \quad A = \frac{1}{10} (-9 \cdot 228 + 5 \cdot 228 - 2 \cdot 24) = -96 \text{ N}$$

$$\sum M(2) = \phi; \quad B = \frac{1}{10} (-1 \cdot 228 + 5 \cdot 228 + 2 \cdot 24) = +96 \text{ N}$$

$$\text{KONTROLA: } \sum F_{yi} = -96 + 228 - 228 + 96 = 0, 0 \checkmark$$

NASTAVAK 2)

RAVNOTEŽA I

$$\sum F_{xi} = \phi; \quad C = \phi$$

$$\sum F_{yi} = \phi; \quad F = -A = +96,0 \text{ N}$$

$$\sum M_{(3)} = \phi; \quad E = 5 \cdot 228 - 1 \cdot 228 + 6 \cdot A =$$

$$E = 4 \cdot 228 + 6(-96) = 336 \text{ Nm}$$

RAVNOTEŽA II

$$\sum F_{xi} = \phi; \quad D = -24,0 \text{ N}$$

$$\text{KONTROLNO} \quad \sum F_{yi} = \phi; \quad F = +96,0 \text{ N} \checkmark$$

ODR. E; F

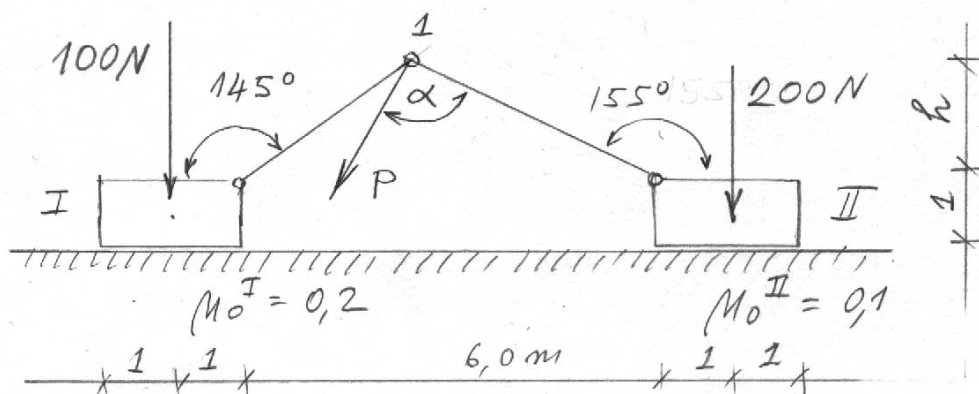
$$\sum M_{(3)} = \phi; \quad E =$$

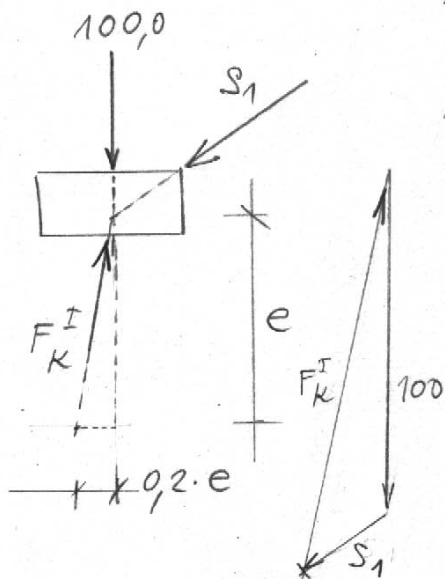
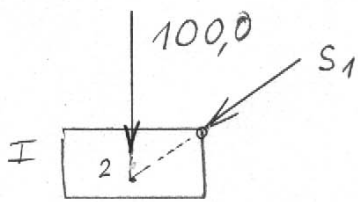
$$E = +2 \cdot 24 - 4 \cdot 24 + 4 \cdot 96 = +336,0 \text{ Nm} \checkmark$$

ZA GRANIČNI SLUČAJ TRENJA MIROVANJA VRIJEDI

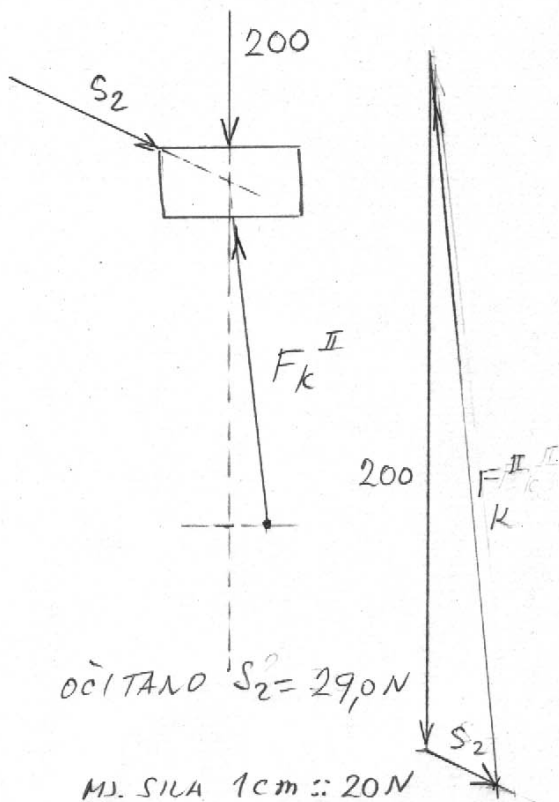
$$|D| = \mu \cdot B \quad \mu = \frac{|D|}{B} = \frac{24}{96} = 0,25 \text{ m}$$

- 2) PRIKAZANI SUSTAV NALAZI SE U RAVNOTEŽI. U OBE KONTAKTNE PLOHE POJAVILO SE GRANIČNO TRENJE MIROVANJA. TREBA GRAFIČKI ODREDITI OPTEREĆENJE ČVORA 1; KUT α I VELIČINUP. ZA α VRIJEDI: $0 \leq \alpha \leq 120^\circ$

očitanje: $S_1 = 28$

očitanje $S_2 = 29,0\text{ N}$

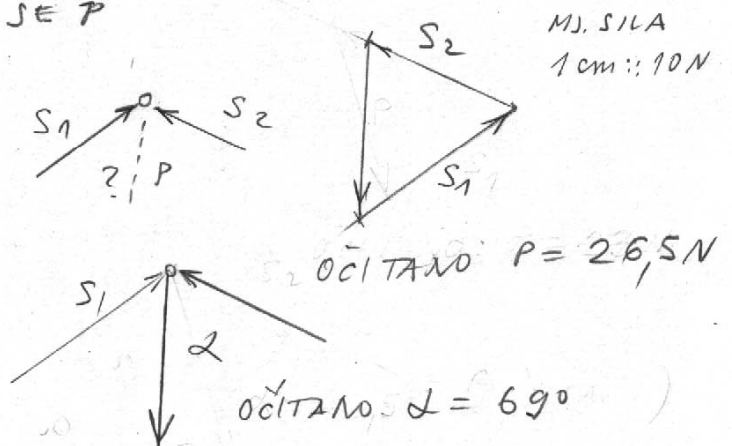
Mj. sila 1cm :: 20N

IZ ZADATKA SLIJEDI DA SE OBA ZSLOBNA ĆTAPA NALAZE U STANJU PRITISKA (TLAKA). REZULTANTA KONTAKTNIH SILA F_k^I MORA PROLAZITI SJECIŠTEM PRAVCA SILE OPTEREĆENJA (100) I PRAVCA S_1 (TOĀKA 2).

OTKLOK PRAVCA F_k^I OD NORMALE NA KONTAKTNU PLOHU ODREĐEN JE KOEF. TRENJA $\tan \alpha^I = 0,2$

NE TREBA ODREDITI α^I , TROKUT SE KONSTRUIRA POMOĆU KATETA (e - PODOVI).

ZADATAK SE SVODI NA RAVNOTEĀU TOĀKE; TREBA ODREDITI 2 SILE NA ZADANIM PRAVCIMA. ANALOSNO SE ODREĐUJE S_2 IZ RAVNOTEĀE ĀVORA I ODREĐUJE SE P

očitanje $P = 26,5\text{ N}$

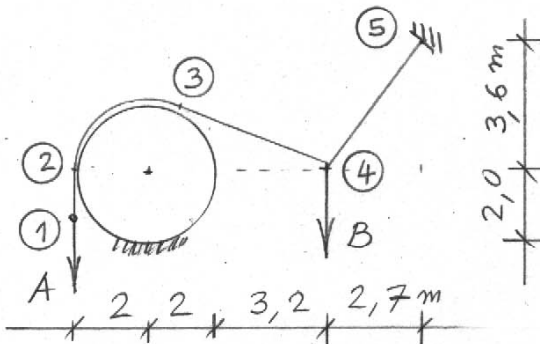
očitanje $\alpha = 69^\circ$

TOĀNE VRIJEDNOSTI:

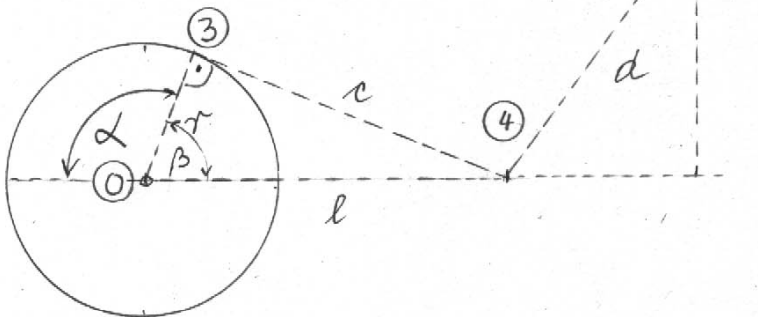
$P = 26,17\text{ N}; \alpha = 69,993^\circ$

3) IDEALNA NIT BEZ TEŽINE NALAZI SE U STANJU RAVNOTEŽE
NA KRAJ NITI OZNAČEN SA 1 DJELUJE SILA $A = 120 \text{ N}$.

IZMEĐU TOČAKA 2 I 3 NIT JE OSLONJENA NA
KRUŽNI VALJAK. U KONTAKTU SE POJAVLJUJE
TRENJE. KOEF. TRENJA MIROVANJA JE ZADAN: $\mu_0 = 0,3$.
U TOČKI 4 DJELUJE SILA B ČIJI JE PRAVAC ZADAN.
U TOČKI 5 NIT JE POVEŽANA S PODLOGOM
TREBA ODREDITI NAJMANJU I NAJVEĆU VELIČINU
 B , I PRIPADNE VELIČINE SILE U DIJELU (4,5).

GEOMETRIJSKI PRORAČUN

$$l = 5,2 \text{ m}$$

$$c = \sqrt{l^2 - r^2} =$$

$$c = \sqrt{5,2^2 - 2^2} = 4,8$$

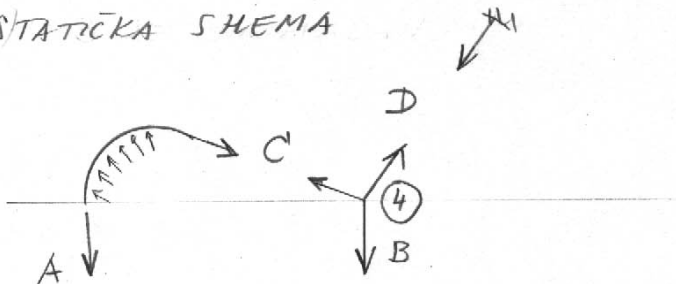
$$\beta = \arccos \frac{r}{l}$$

$$\beta = 1,1760 \text{ Rad}$$

$$\alpha = 1,9655 \text{ Rad}$$

$$d = \sqrt{2,7^2 + 3,6^2} = 4,5$$

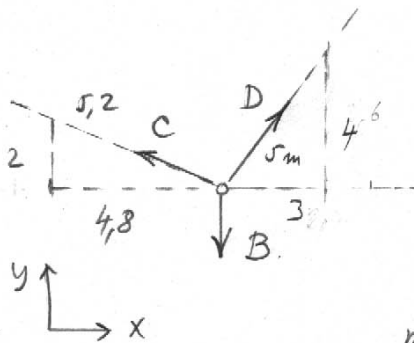
STATIČKA SCHEMA

a) ODREĐIVANJE $\min B$

U TOM SLUČAJU POSTOJI TEŽNJA SPUŠTANJA
TOČKE 1; $C < A$

$$C = \frac{A}{e^{M\alpha}} = \frac{120}{1,8033} = 66,545 \text{ N}$$

RAVNOTEŽA 4

$$\sum F_{xi} = 0;$$

$$D = \frac{5}{3} \left(\frac{4,8}{5,2} \cdot 66,545 \right) = 102,377$$

$$\sum F_{yi} = 0;$$

$$\min B = \frac{2}{5,2} C + \frac{4}{5} D = 87,020$$

b) ODREĐIVANJE $\max B$

U TOM SLUČAJU POSTOJI TEŽNJA PODIZANJA
TOČKE 1; $C > A$

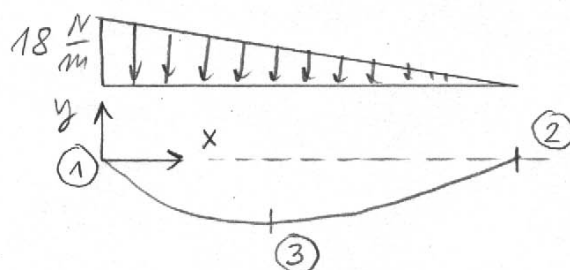
$$C = A \cdot e^{M\alpha} = 216,409 \text{ N}$$

RAVNOTEŽA 4

$$\sum F_{xi} = 0; \quad D = \frac{5}{3} \left(\frac{4,8}{5,2} \cdot 216,409 \right) = 332,936 \text{ N}$$

$$\sum F_{yi} = 0; \quad \max B = \frac{2}{5,2} C + \frac{4}{5} D = 349,583 \text{ N}$$

4) OPTEREĆENJE LANČANICE JE LINEARNO
I ODREĐENO PODACIMA SA SKICE
ZADANO JE $H = 150,0 \text{ N}$. TREBA ODREDITI
JEDNAĐBU LANČANICE I NJENU NAJNIŽU
TOČKU (3). TREBA PROVESTI KONTROLU RAVNOTEŽE
ZA DIO (3,2).

$$x_1 = 0,0$$

$$x_2 = 12,0 \text{ m}$$

$$q(x) = 18 - 1,5 \cdot x$$

$$y'' = \frac{q(x)}{H} = \frac{18 - 1,5 \cdot x}{150}; \quad y' = \frac{18x - 0,75 \cdot x^2 + C_1}{150}$$

$$y(x) = \frac{9x^2 - 0,25x^3 + C_1x + C_2}{150}$$

IZ UVJETA $y(0) = 0$ SLIJEDI: $C_2 = 0$

DRUGI UVJET $y(12) = 0$:

$$0 = \frac{9 \cdot 12^2 - 0,25 \cdot 12^3 + C_1 \cdot 12 + 0}{150} \quad \text{SLIJEDI: } C_1 = -72,0$$

JEDNAĐBA LANČANICE GLASI:

$$y(x) = \frac{-72 \cdot x + 9 \cdot x^2 - 0,25x^3}{150}$$

ZA ODREĐIVANJE MINIMUMA $y(x)$; $y'(x_3) = 0$

$$\text{SLIJEDI: } 18x_3 - 0,75x_3^2 - 72 = 0$$

$$\text{ODNOSNO } 0,75x_3^2 - 18x_3 + 72 = 0$$

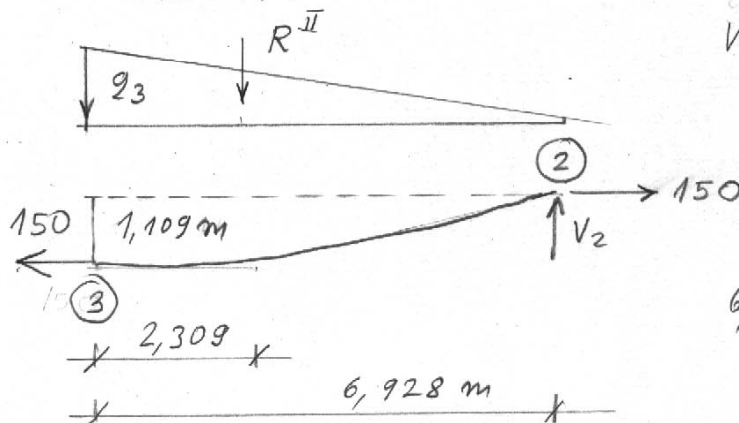
$$(x_3)_{1,2} = \frac{-(-18) \pm \sqrt{(-18)^2 - 4 \cdot 0,75 \cdot 72}}{2 \cdot 0,75}$$

$(x_3)_1 = 18,928$ OVO RJEŠENJE JE IZVAN PODRUČJA

$(x_3)_2 = 5,072$ SLIJEDI $x_3 = 5,072$

ORDINATA NAJNIŽE TOČKE LANČANICE $y(x_3) = -1,109 \text{ m}$

KONTROLA

$$q_3 = q(x_3) = 10,392 \text{ N/m}$$

$$V_2 = H \cdot y'(12) = 36,0 \text{ N}$$

$$R_2 = \frac{1}{2} q_3 \cdot 6,928 = 35,998 \text{ N}$$

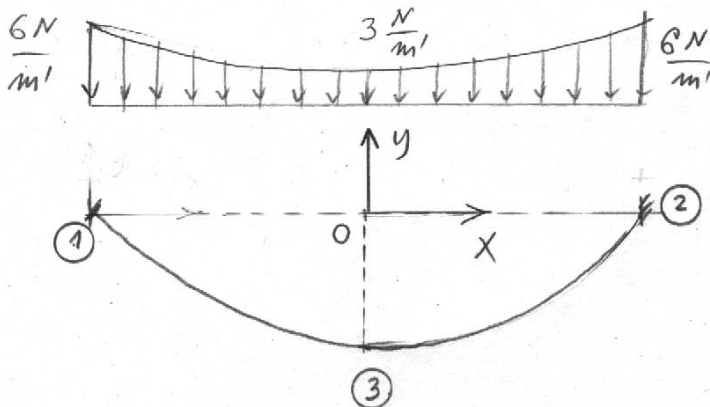
($\sum F_{yi}$ ZADOVOLJENA)

$$\sum M_3 =$$

$$6,928 \cdot V_2 - 2,309 \cdot R_2$$

$$- 1,109 \cdot 150 = -0,066 \text{ Nm}$$

- 5) PROMATRA SE SIMETRIČNA LANČANICA PRIKAZANA NA SKICI. OPTEREĆENJE JE ODREĐENO KVADRATNIM POLINOMOM. TREBA ODREDITI IZRAZ ZA OBLIK LANČANICE, TE PODATKE ZA DJELOVANJA NA KRAJEVIMA: H, V_1, S_1, V_2, S_2 . TREBA KONTROLIRATI RAVNUTEŽU DIJELA LANČANICE IZMEĐU TOČKA 1 I 3.

$$\begin{aligned} x_1 &= -4,0 \text{ m} \\ x_2 &= +4,0 \text{ m} \\ y_3 &= -2,0 \text{ m} \end{aligned}$$

PARABOLA KOJOJ JE TJEME NA OSI y IMA OPĆI OBLIK: $y(x) = a + bx^2$. OČITO, $a = 3$

UVJET ZA TOČKE 1, 2; $6 = 3 + b \cdot 4^2$; $b = \frac{3}{16}$

$$q(x) = 3 + \frac{3}{16} x^2$$

$$y'' = \frac{q(x)}{H} = \frac{1}{H} \left(3 + \frac{3}{16} x^2 \right)$$

$$y' = \frac{1}{H} \left(3x + \frac{1 \cdot x^3}{16} + C_1 \right) \quad \text{U TJEMENU (3) } y' = \phi$$

SLIJEDI: $C_1 = \phi$

$$y = \frac{1}{H} \left(\frac{3}{2} x^2 + \frac{x^4}{64} + C_2 \right)$$

C_2 SE ODREĐUJE IZ $y(4) = \phi$ JER SE TO SVODI NA $\frac{3}{2} x^2 + \frac{x^4}{64} + C_2 = \phi$, JER $\frac{1}{H} \neq \phi$.

$$\frac{3 \cdot 16}{2} + \frac{256}{64} + C_2 = \phi; \text{ SLIJEDI } C_2 = -28$$

H SE ODREĐUJE IZ $y(0)$

$$-2 = \frac{1}{H} (-28) \quad \text{SLIJEDI: } H = 14 \text{ N}$$

JEDNAĐEBA LANČANICE GLASI:

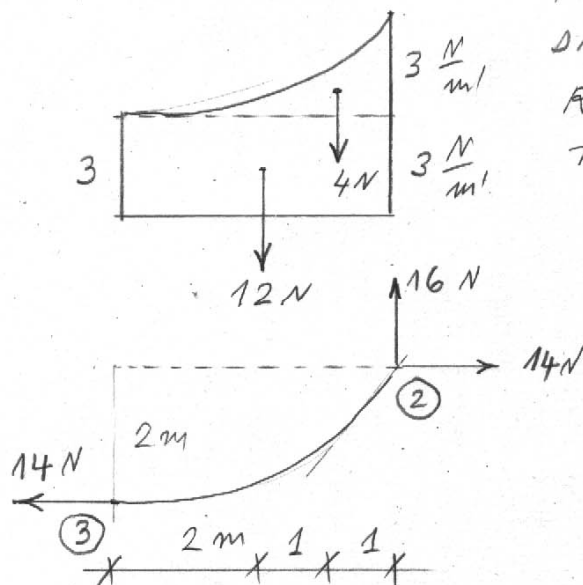
$$\eta = \frac{1}{14} \left(\frac{3}{2} x^2 + \frac{x^4}{64} - 28 \right)$$

$$V_2 = \eta'(x_2) \cdot H = 3 \cdot 4 + \frac{64}{16} = 16 \text{ N}$$

$$S_2 = \sqrt{H^2 + V^2} = 21,260 \text{ N}$$

ZBOS SIMETRIJE: $V_1 = V_2 = 16 \text{ N}$

$$S_1 = S_2 = 21,260 \text{ N}$$

KONTROLA

REZULTANTA PARABOLIČNOS

DIJELE:

$$R = \frac{1}{3} \cdot 3 \cdot 4 = 4 \text{ N}$$

$$\text{TEŽIŠTE } X_T = \frac{3}{4} l = 3 \text{ m}$$

$$\sum F_{y1} = -12 - 4 + 16 = 0 \checkmark$$

$$\sum M(3) = +4 \cdot 16 -$$

$$- 2 \cdot 14 - 2 \cdot 12 - 3 \cdot 4 = 0 \checkmark$$